

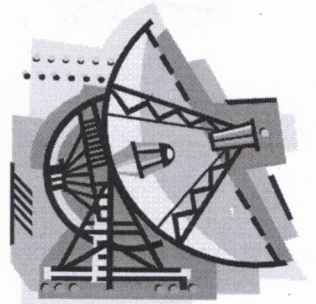
การเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และการ ป้องกันการทุจริต ให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ และประชาชน

๑. กฎหมายใหม่

การดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย
ตามมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติว่า “สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยเมื่อคณะกรรมการ
ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหาร
ท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กระทำความผิดและมีมติส่งสำนวนการไต่สวนไปยัง
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งประกอบมาตรา
๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะกรรมการป.ป.ช. มีมติให้ถือปฏิบัติว่าให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตาม
มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา พิจารณาโทษ
ทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก
หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๘ โดยไม่เหตุอันสมควร ให้ถือว่า
ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตาม
ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ข้อหาหรือคำพิพากษาที่น่าสนใจ

ผู้นำท้องถิ่นจ้างลูกทำงาน ... ต้องหลุดจากตำแหน่งทุกกรณีหรือไม่

“ความเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาทางปกครอง” ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม นับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายๆ แห่ง โดยเฉพาะกรณีความเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เช่น สามมีตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วภรรยาหรือบุตร ได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ จึงต้องมีการออกกฎหมายมาควบคุมและป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว เมื่อเกิดกรณีข้างต้น ผู้นำท้องถิ่นจะถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา และต้องพ้นจากตำแหน่งทุกกรณีเลยหรือไม่ และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไรเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

คดีนี้ เป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งนายก อบต. ได้ถูกนายอำเภอวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนว่ามีส่วนได้เสียในการทำสัญญาจ้างบุตรชายเข้าไปเป็นพนักงานของ อบต. เพื่อทำหน้าที่ขับรถแบคโฮ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนทำเพื่อประโยชน์ของราชการ และไม่มีผลประโยชน์ใดๆ จึงยื่นฟ้องนายอำเภอต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้พ้นจากตำแหน่ง

ประเด็นปัญหาของคดีนี้ก็คือ ผู้ฟ้องคดีถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมในสัญญาจ้างเหมาบริการบุตรชายของตนให้ขับรถแบคโฮของ อบต. หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยความว่า การทำสัญญาจ้างที่พิพาทนั้น เกิดจากพื้นที่อบต. ดังกล่าว ประสบปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และผักตบชวาเต็มลำคลอง อำเภอจึงได้มอบรถแบคโฮ ๑ คัน เพื่อใช้แก้ปัญหา แต่อำเภอมิได้จัดส่งพนักงานขับรถมาด้วยและพนักงานขับรถคนเดิมของ อบต. ได้ลาออกไป แม้อบต.จะได้ประกาศรับสมัครแล้วแต่ก็ยังไม่ผู้ใดมาสมัคร

ต่อมาในการประชุมสภาอบต. สมาชิกสภา และรองประธานสภาฯ ได้เสนอให้จ้างบุตรผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ขับรถแบคโฮ เพราะเห็นว่าสามารถขับรถแบคโฮบนพื้นดินและบนโป๊ะเพื่อทำงานในคลองได้ และยังสามารถซ่อมบำรุงรถได้เป็นอย่างดีด้วย แม้จะไม่ปรากฏว่ามติที่ประชุมสภาได้อนุมัติให้จ้างบุตรของผู้ฟ้องคดีโดยเฉพาะเจาะจงก็ตาม แต่การที่ได้เห็นชอบให้จ้างแรงงานคนเพื่อทำการกำจัดวัชพืชในลำคลอง ย่อมแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาวัชพืชโดยเร่งด่วน

นอกจากนี้ ในขณะที่ทำสัญญานั้น บุตรชายของผู้ฟ้องคดีได้บรรลุนิติภาวะแล้วย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และอำนาจปกครองของผู้ฟ้องคดี จึงไม่มีหน้าที่ใดๆ ที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรชายตามกฎหมายอีก และแม้บุตรจะมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดา แต่จากการสอบสวนของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ตรวจสอบข้อร้องเรียนไม่ปรากฏว่า

“ความเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาทางปกครองไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

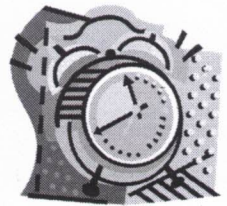

ได้นำรายได้จากค่าจ้างไปอุปการะเลี้ยงดูผู้พ้องคดีแต่อย่างใด เนื่องจากทั้งสองฝ่ายต่างดูแลตัวเองได้และไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน

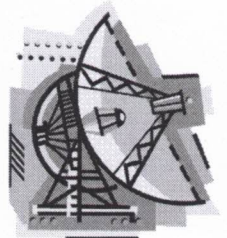
การที่ผู้พ้องคดีทำสัญญาจ้างเหมาบริการบุตรชาย ซึ่งจบการศึกษาระดับปวช.ด้านก่อสร้างให้ขับรถแบคโฮ ในอัตราเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นค่าจ้างในอัตราต่ำกว่าอาชีพเดิมที่เป็นช่างประจำอยู่ของเอกชน ประกอบกับ อบต. มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจะเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณรายจ่าย จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการจ้างเหมาบริการเพื่อประหยัดงบประมาณ เมื่อผู้พ้องคดีไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงหรือทางอ้อมจากการทำสัญญาดังกล่าวหรือได้รับประโยชน์ใดๆ อันมากไปกว่าประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะพึงได้รับ การทำสัญญาพิพาทจึงเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นสำคัญ และประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการกำจัดวัชพืช ซึ่งจำเป็นจะต้องทำโดยเร่งด่วน แต่อบต. ไม่มีพนักงานขับรถแบคโฮในเวลานั้น

จึงยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำไปเพื่อประโยชน์ของผู้พ้องคดีโดยเฉพาะเจาะจง ผู้พ้องคดีจึงไม่ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ อบต. เป็นคู่สัญญา ตามมาตรา ๖๔/๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของนายอำเภอที่ให้ผู้พ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลย้อนหลัง ไปตั้งแต่วันที่ได้อำนาจวินิจฉัย รวมทั้งมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกพ้องคดีคืนสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายในระหว่างที่ให้พ้นจากตำแหน่งแก่ผู้พ้องคดีต่อไป (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร.๑๑๗/๒๕๖๔)

จะเห็นได้ว่ากฎหมายสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อกำหนดห้าม มิให้ผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายก อบต. รวมไปถึงรองนายกฯ และเลขานุการนายกฯ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา หรือกิจการที่กระทำให้แก่ อบต. นั้น หรือที่กระทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน ซึ่งการพิจารณาความเป็นผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวจะพิจารณาจากข้อเท็จจริงในกรณีนั้นๆ ว่าผู้นั้นได้รับผลประโยชน์ทางตรงหรือทางอ้อม จากการทำสัญญาหรือไม่ โดยมีได้พิจารณาแต่เพียงสถานะความสัมพันธ์ของคู่สัญญาเท่านั้น ทั้งนี้ เคยมีกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นจ้างบุตรชายของตนเป็น รปภ.กะกลางคืน ซึ่งศาลปกครองได้วินิจฉัยว่าถือเป็น ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาและต้องพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากสามารถบริหารจัดการโดยใช้บุคลากรที่มีอยู่ได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องจ้างเพิ่ม การทำสัญญาจ้างบุตรชายจึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น การที่ผู้บริหารท้องถิ่นทำสัญญากับบุคคลในครอบครัว ไม่ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา ที่ต้องพ้นจากตำแหน่งในทุกกรณี แต่เพื่อป้องกันปัญหาข้อร้องเรียนและการที่อาจต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุดังกล่าวได้ ก่อนที่จะทำสัญญากับบุคคลในครอบครัวจึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วน

“โดยมีพฤติการณ์
แสดงให้เห็นว่า
เป็นการต่างตอบแทน
หรือเอื้อ
ประโยชน์ส่วนตน
ระหว่างกัน “

๒๗๙ หมู่ที่ ๕ ตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โทรศัพท์: ๐-๕๕๔๓-๑๘๑๙

โทรสาร: ๐-๕๕๔๓-๑๗๕๓

อีเมล: chajumphon@gmail.com

Www.chajumphon.go.th

๓. สารความรู้ต่อต้านการทุจริต

นโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy)

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ เป้าหมายที่ ๑ ข้อ ๑.๑ ให้องค์กรของรัฐทุกหน่วยประกาศเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

ในการนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลจึงประกาศเจตนารมณ์นโยบาย ไม่รับของขวัญหรือของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกหรือสร้างวัฒนธรรมให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับทราบและถือปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานและทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ทุกภาคส่วน ภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชนได้รับทราบเจตนารมณ์ดังกล่าวโดยทั่วกัน

นโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

N Gift Policy

ประกาศเจตนารมณ์

"ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐทุกคนในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล มีเจตนารมณ์ที่จะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะ ก่อนและหลังปฏิบัติหน้าที่ อันจะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต"

นางชลิฎา จันคุ้ม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล